

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ЗАПАДНА СРБИЈА

Седиште Ужице, Трг Светог Саве 34

О Д С Е К _ У ж и ц е _ _ _ _ _

План рада

Назив предмета	Развој архитектуре и насеља				
Студијски програм/и (модул)	Унутрашња архитектура				
Година студија	друга	Семестар	четврти	ЕСПБ	6
Статус предмета	обавезан		Услов	нема	

Подаци о наставницима и сарадницима на предмету	
Име и презиме, академско звање, термин консултација, електронска адреса	Др Гордана Лазих, Професор струковних студија, Среда 12-13ч lazicgordana5@gmail.com
Име и презиме, академско звање, термин консултација, електронска адреса	

Циљеви предмета
Упознавање са организацијом простора, стилским карактеристикама и техником грађења као и најзначајнијим градитељским донетима у развоју архитектуре и насеља од праисторије до данас. Схватање развоја и континуитета архитектонског стваралаштва. Издвајање архетипова као универзалних идеја које се трансформишу у различитом програмском решењу, конструкцији и просторно-историјском контексту ради развијања самосталног, креативног мишљења. Циљ предмета је стицање напредних теоријских и практичних стручних знања и способност њихове примене уз способност критичког вредновања и разумевања.

Садржај и структура предмета
Кроз различите периоде од праисторије до данас разматра се организација простора, најзначајније стилске карактеристике, значење, материјали, конструкције и технике грађења у архитектури и урбанизму. Посебно тежиште је на изабраним примерима јавне архитектуре (сакралне и профане) и јавних градских простора, насталим у изворишту одређених цивилизација и стилских група, као и њихов утицај на формирање школа и такозване "провинцијалне" архитектуре. Архитектуром праисторије обухваћени су појавни облици и архетипови архитектонских целина, елемената и форми у каменом, бронзаном и гвозденом добу. Архитектуром старог

века обухваћене су архитектура старог Египта, Блиског Истока, старе Грчке, Етрурије и Рима.

Појам Архитектура средњег века садржи Ранохришћанску, Византијску, Прероманску, Романску, Готску и Исламску архитектуру. Програмом је обухваћена и Средњовековна архитектура земаља под Византијским утицајем и Средњовековни градови и утврђења. Од Средњовековне архитектуре на нашим просторима обрадиће се Рашка, Византијска и Моравска стилска група. У архитектури новог века обрађују се најзначајније архитекте и теоретичари Ренесансе и Барока из Италије, Француске, Енглеске и осталих делова Европе. Стицање знања о општим историјским токовима развоја архитектуре и градитељства од краја XIX века до данас. Упознавање са најистакнутијим ауторима и њиховим опусима уз остваривање увида у односе стилских токова и израза у подручју архитектонског стваралаштва. Заједничко тумачење најзначајнијих примера јавне архитектуре и јавних градских простора.

План и распоред извођења наставе	
Наставна недеља	НАЗИВ НАСТАВНЕ ЈЕДИНИЦЕ
Предавања	
1	Развој архитектуре и насеља у доба праисторије и древних насеља – прве архитектонске форме, врсте објеката, грађевински материјали, конструктивни и декоративни системи са примерима
2	Развој архитектуре античке Грчке – критске и микенске палате и гробнице; грчка архитектура: храмови, акропољи, позоришта, спортски објекти... Архитектура атинског Акропоља; хеленистичка архитектура
3	Архитектура Етрурије и античког Рима – типови грађевина, грађевински материјали, конструктивни и декоративни системи; урбанистичка решења, кључни примери
4	Ранохришћанска и византијска архитектура – катакомбе, базилике и споменици Равене; византијска архитектура у Истанбулу, Солуну, Равени, Венецији, Москви, Палерму...
5	Српска средњовековна архитектура – одлике и примери рашке, српсковизантијске и моравске школе. Средњовековни градови у Србији
6	Развој архитектуре и насеља у исламској и ваневропској архитектури са кључним примерима – Самара, Кордоба, Алхамбра, Плава џамија... као и споменици Маја, Инка, Астека, Јапана, Кине, Индије итд.
7	Романичка и готичка архитектура – каролиншки извори; одлике, конструкција, декорација и примери романичке и готичке сакралне и профане архитектуре
8	Развој архитектуре у доба ренесансе – рана ренесанса (Брунелески, Алберти, Микелоцо), висока (Микеланђело) и касна ренесанса (Паладио). Ренесансна архитектура у Француској: дворци Лоаре, палата Лувр.
9	Развој архитектуре и насеља у доба барока. Уметничко-историјски услови настанка барока. Црква Ил Ђезу и Бернинијево дело у Риму (обликовање градског простора, тргови, фонтане јавни споменици...). Француска барокна архитектура у доба Луја 13 и Луја 14
10	Развој архитектуре у 18. веку. Рококо (урбанизам, приватне и јавне зграде, вртови, паркови...). Неокласицизам (антички стилски елементи, Париз у доба неокласицизма). Утицај неокласицизма на енглеску, руску, српску...архитектуру
11	Развој архитектуре у 19. веку. Прва половина 19. века – обнова средњовековних архитектонских стилова (неоготика, неоренесанса, необарок). Друга половина 19. века – нови грађевински материјали, нови конструктивни системи.

12	Развој Ар Нуво и Ар Деко архитектуре, историјат, стилске одлике, кључни примери у Европи и у Србији.
13	Модерна архитектура. Конструктивизам (Татљин), интернационални стил (Мис ван дер Роџ), пуризам (Ле Корбизје), органска архитектура (Френк Лојд Рајт), Баухаус (Валтер Гропијус)
14	Савремена архитектура. Светска архитектонска сцена у другој половини 20. века (Алто, Саринен, Нимајер-Бразилија, Јерн Усон-опера у Сиднеју, Калатрава-Палата уметности у Валенсији, Пели-куле Петронас у Куала Лумпуру, Херцог - Олимпијски стадион у Пекингу, К. Танге, З. Хадид...
15	Српска архитектура у 20. веку. Постсецесија. Група архитеката модерног правца (Којић, Брашован, Злоковић, Дубови, Бабић, браћа Крстић, Белобрк). Дела архитеката, појединачни објекти и урбанистичке целине (Крунић, Дероко, Прљевић, Митровић, Богдановић, Антић, Мандић...)

Начин оцењивања – структура и број поена на предиспитним обавезама и испиту
Предиспитне обавезе (активности, колоквијум, семинарски рад): до 50 бодова Усмени испит: до 50 бодова

Литература
<p>Радовић, Р. (1998) <i>Савремена архитектура</i>. Факултет техничких наука Универзитета у Новом Саду</p> <p>Перовић, М. (2000). <i>Савремена архитектура</i>. Београд</p> <p>Ђурић-Замоло, Д.(2009), <i>Градитељи Београда 1815-1914</i>, Београд, Музеј града Београда</p> <p>Несторовић, Б. <i>Архитектура Србије у 19. веку</i>, Београд, Арт-прес</p> <p>Певснер, Н. (2005), <i>Извори модерне архитектуре и дизајна</i>, Београд, Грађевинска књига</p> <p>Masini, L.-V. (2006), <i>Liberty</i>, Firenze, Giunti</p> <p>Џенкс, Ч. (1990), <i>Модерни покрети у архитектури</i>, Београд, Грађевинска књига</p> <p>Перовић, М. (1997), <i>Историја модерне архитектуре</i>, Београд, ИДЕА</p> <p>Howard, J. (1996), <i>Art nouveau</i>, Manchester-New York</p> <p>Ротер-Благојевић, М. (2006), <i>Стамбена архитектура Београда у 19. и почетком 20. века</i>, Београд, Орион арт и Архитектонски факултет Београд</p>